

Done

Інформаційний дайджест партнера

Зміст

01

Фінансові/податкові новини:

- 01 Підписано Закон про Державний бюджет на 2026 рік
- 02 ДПС затвердила план-графік документальних планових перевірок на 2026 рік
- 03 НБУ оновив правила функціонування Системи BankID
- 04 НБУ запровадив нові правила валютного регулювання

02

Інформативно-аналітичні матеріали:

- 01 З 01 січня 2026 змінюється порядок подання Податкового розрахунку для ФОП і самозайнятих осіб
- 02 БЕБ ініціювало альтернативу багаторічним судовим процесам у справах про ухилення від сплати податків
- 03 В Україні оновлюють порядок надсилання податкових повідомлень-рішень
- 04 У податківців є лише 24 години, щоб обмежити виїзд керівника боржника – Верховний Суд

Зміст

03

Новели законодавства:

- 01 Розмитнення автомобілів в Україні стане цифровим
- 02 Податкові норми щодо операцій із неправомірною вигодою почали застосовуватися з 01 січня 2026 року

04

Новини для бізнесу:

- 01 Розширено перелік та продовжено дію пільг зі сплати митних платежів при імпорті деяких товарів оборонного призначення
- 02 Ліцензування експорту та імпорту товарів: які зміни передбачені у 2026 році
- 03 Кабмін запровадив нульову експортну квоту на брухт чорних металів
- 04 З 01 січня 2026 в Україні зросли акцизи на всі види пального
- 05 ДМС навела підсумки товарообігу України за 2025 рік
- 06 Змінюється порядок сплати митних платежів громадянами
- 07 Атаки на порти Великої Одеси та Дунаю погіршили експортні можливості України
- 08 Maersk частково повертається до Червоного моря і Суецького каналу
- 09 Румунія придбала порт Джурджулешти в Молдові

01

Фінансові/податкові новини

01 Підписано Закон про Державний бюджет на 2026 рік

10 грудня 2025 року Президент підписав Закон № 4695-IX (проект № 14000) «Про Державний бюджет України на 2026 рік», який Верховна Рада ухвалила 03 грудня 2025.

За [інформацією](#) пресслужби Апарату Верховної Ради, основні параметри документа:

- доходи — 2.904,6 млрд грн
- видатки — 4.767,3 млрд грн
- прожитковий мінімум у розрахунку на місяць з 01.01.2026 — 3209 грн
- мінімальна зарплата з 01.01.2026 — 8647 грн

Основна структура доходів у 2026 році:

- ПДВ з імпорту — 683,6 млрд грн (+89,8 млрд грн до 2025 року)
- ПДФО та військовий збір — 575,6 млрд грн (+93,6 млрд грн)
- ПДВ з вироблених в Україні товарів і послуг — 393,4 млрд грн (+75,4 млрд грн)
- податок на прибуток підприємств — 325,3 млрд грн (+34,3 млрд грн)
- акцизний податок — 328,8 млрд грн, а саме:
 1. з імпортних товарів — 167,2 млрд грн (+6,7 млрд грн)
 2. українських товарів — 161,6 млрд грн (+26,7 млрд грн)

Потреба у зовнішній підтримці на 2026 рік становитиме 2 трлн 79 млрд гривень.

Передбачається залучення ресурсів від Світового банку, ЄС, Великої Британії, МВФ та країн «Великої сімки».

Видатки та надання кредитів із державного бюджету у 2026 році становитимуть 4 трлн 837,4 млрд грн, що на 134,5 млрд грн більше, ніж у 2025 році. Загальний фонд - 4 трлн 416,5 млрд грн, спеціальний фонд — 420,9 млрд грн.

02 ДПС затвердила план-графік документальних планових перевірок на 2026 рік

До плану-графіка включено майже 4,6 тис. суб'єктів господарювання — юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, з яких:

- майже 3,2 тис. — суб'єкти господарювання — юридичні особи (розділ I плану-графіка);
- 144 — банківські та небанківські фінансові установи (розділ II плану-графіка);
- понад 1 тис. — фізичні особи — підприємці (розділ III плану-графіка);
- 258 — суб'єкти господарювання — юрособи з питань правильності обчислення, повноти і своєчасності сплати податку на доходи фізичних осіб, військового збору та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (розділ IV плану-графіка).

Зазначається, що контрольні заходи спрямовуються лише на платників, у яких є висока ймовірність порушення податкового законодавства та можливі значні недоплати до бюджету.

До нього включені лише платники, які відповідають таким критеріям:

- наявність ризиків високого ступеня;
- значні розрахункові суми можливих недоплат з податку на прибуток, податку на додану вартість, податку на доходи фізичних осіб, військового збору, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, інших податків і зборів;
- галузевої специфіки господарських операцій.

До плану-графіка не включаються платники, які:

- включені до Переліку платників податків з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства;
- розташовані на територіях бойових дій (можливих бойових дій) або окупованих територіях;
- перебувають у процедурі ліквідації (за рішенням платника податків);
- не мають ризиків високого ступеня.

Насамперед до плану-графіка включено галузі, в яких зафіксовано непропорційно високі ризики можливих недоплат, навіть за умов значних обсягів доходів або зростання економічної активності, зокрема:

- добувна промисловість і розроблення кар'єрів;
- переробна промисловість, у тому числі виробництво тютюнових виробів;
- постачання електроенергії, газу, пари та кондиціонованого повітря;
- оптова і роздрібна торгівля, зокрема ринок пального (АЗС, оптові постачальники), фуд-ритейл, торгівля побутовою технікою;
- організація азартних ігор;
- транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність;
- інші галузі.

З планом-графіком можна ознайомитись за посиланням:

<https://tax.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/966084.html>

03 НБУ оновив правила функціонування Системи BankID

Національний банк України оновив Положення про Систему BankID НБУ, привівши його у відповідність до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та Регламенту ЄС № 910/2014 (eIDAS). Відповідні зміни затверджені постановою Правління НБУ від 8 січня 2026 року № 1, яка набрала чинності з 10 січня 2026 року.

Ключові новації Положення, зокрема, передбачають:

- запровадження терміну «послуга електронної ідентифікації Системи BankID НБУ» та визначення порядку її надання;
- вимогу щодо наявності у користувача відкритого рахунку в абонента-ідентифікатора та укладеного між ними договору, який має містити умови надання послуги та інформацію про її вартість (у разі встановлення тарифу);
- розширення обов'язків абонентів-ідентифікаторів, зокрема щодо: оприлюднення інформації про послугу на власному вебсайті; зберігання документів та електронних даних, отриманих під час ідентифікації та верифікації користувачів; інформування користувачів і НБУ про порушення конфіденційності або цілісності інформації, що впливають на надання послуги.

Окрім вищезазначеного, змінами до Положення встановлюються нові вимоги у сфері кібер- та інформаційної безпеки. Таким чином, абоненти-ідентифікатори повинні:

- впровадити систему управління інформаційною безпекою відповідно до стандарту ISO/IEC 27001:2022;
- щорічно проводити тестування на проникнення;
- застосовувати динамічну багатофакторну автентифікацію для посилення захисту персональних даних користувачів.

До того ж, змінами також передбачено:

- використання Системи BankID НБУ фізичними особами — підприємцями як користувачами;
- право закладів освіти публічного права застосовувати систему на некомерційних умовах для виконання своїх функцій.

Відповідно до положень документа, абоненти-ідентифікатори зобов'язані привести свою діяльність у відповідність до оновлених вимог Положення до 30 червня 2026 року та поінформувати про це Національний банк України до 01 серпня 2026 року.

04 НБУ запровадив нові правила валютного регулювання

14 січня 2026 року набули чинності постанова Правління Національного банку України № 2 від 13.01.2026 «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року N 18», що пом'якшує валютні обмеження для компаній, і постанова Правління Національного банку України № 3 від 13.01.2026 «Про внесення змін до постанови Правління НБУ від 14.05.2019 № 67», яка уточнює особливості валютного регулювання.

За повідомленням НБУ, запроваджується новий стимулюючий ліміт — «позиковий», щоб збільшити гнучкість українських підприємств в управлінні залученими ними коштами з-за кордону. Ключовою метою таких змін є створення регуляторного підґрунтя для сприяння реструктуризації «старих» зовнішніх позик вітчизняними компаніями, що важливо для залучення нових ресурсів в економіку України.

Запроваджені наступні ключові зміни:

Запроваджений «позиковий» ліміт, який дозволяє підприємствам більш гнучко управляти коштами, залученими з-за кордону, зокрема:

- погашати «старі» кредити та виплачувати відсотки за ними;
- здійснювати розрахунки за імпорт товарів, поставка яких була до лютого 2021 року;
- повертати передоплати нерезидентам за товари, сплачені до лютого 2022 року;
- фінансувати закордонні підрозділи та репатріювати дивіденди понад встановлений ліміт.

Особливості «позикового» ліміту:

- сума ліміту зменшується на еквівалент погашеної основної суми кредиту;
- після використання ліміту перекази для погашення кредиту обмежуються залишком боргу;
- операції здійснюються лише через банк, де компанія отримала кредит.

Інші умови: максимальна ставка 12% річних, заборона дострокових платежів, можливість погашення кредиту власною або купленою валютою, з другого року користування — також купленою валютою.

Валютні перекази фізичним особам

Підприємства можуть відшкодовувати валютні кошти споживачам за повернений або непоставлений товар на рахунки в іноземних банках, з дотриманням вартості товару під час покупки та вимог Закону «Про захист прав споживачів».

Це створює юридично безпечний механізм повернення коштів без додаткового валютного ризику.

Уточнення валютного регулювання для експортерів

Граничні строки розрахунків не поширюються на товари, експортовані за договорами, право вимоги за якими передано ПрАТ «Експортно-кредитне агентство», а також на страхові послуги. Це забезпечує уніфікацію застосування правил валютного нагляду та зменшує ризики порушення нормативних строків.

02

Інформативно-аналітичні матеріали

01 З 01 січня 2026 змінюється порядок подання Податкового розрахунку для ФОП і самозайнятих осіб

Державна податкова служба [проінформувала](#), що з 01 січня 2026 року для податкових агентів — фізичних осіб — підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, змінюється порядок подання Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, сум утриманого з них податку та сум нарахованого єдиного внеску.

Відповідно до оновлених норм:

- податкові агенти — фізичні особи — підприємці та особи, які провадять незалежну професійну діяльність, подають Податковий розрахунок у строки, встановлені для податкового кварталу (з розбивкою показників по місяцях звітного кварталу);
- інші податкові агенти, крім ФОПів і самозайнятих осіб, подають Податковий розрахунок у строки, встановлені для податкового місяця.

Зміни запроваджено Законом № 4536-IX від 16 липня 2025 року «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» та з метою удосконалення окремих положень податкового законодавства». Документ вносить зміни, зокрема, до пункту 51.1 статті 51 та абзацу першого підпункту «б» пункту 176.2 статті 176 Податкового кодексу щодо строків подання Податкового розрахунку.

02 БЕБ ініціювало альтернативу багаторічним судовим процесам у справах про ухилення від сплати податків

У 2025 році Бюро економічної безпеки повідомило про підозру в 246 кримінальних провадженнях за ухилення від сплати податків. У 80 % із них процес завершувався ініціюванням через суд звільнення осіб від кримінальної відповідальності після сплати податків і відшкодування збитків.

За заявами високопосадовців БЕБ нинішня система часто продовжує кримінальний процес навіть після того, як бізнес визнав порушення та повністю сплатив податки й відшкодував збитки. У таких випадках держава не отримує додаткового фінансового ефекту, натомість витрачає ресурси, а бізнес зазнає репутаційних втрат.

Запропонований БЕБ механізм урегулювання економічних злочинів дає змогу законно завершити провадження до повідомлення про підозру, якщо інтерес держави вже захищено. Він передбачає добровільне відшкодування збитків, сплату податків і штрафів, а також додатковий соціальний внесок на підтримку ЗСУ. У разі незгоди — справа йде в суд у загальному порядку та розглядається в змагальному процесі з повним доведенням позицій сторін. Процедура може бути застосована лише один раз, а за повторні порушення передбачено загальну кримінальну відповідальність.

03 В Україні оновлюють порядок надсилання податкових повідомлень-рішень

З 26 лютого 2026 року набирає чинності оновлений порядок надсилання податкових повідомлень-рішень (ППР) платникам податків. Відповідні зміни затверджені [наказом Міністерства фінансів України від 09.10.2025 № 513](#) «Про затвердження Змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків». В Державній податковій службі України [зазначили](#), що метою відповідних нововведень є узгодження [Порядку з Податковим кодексом України](#) та іншими законодавчими актами, а також актуалізація форм ППР.

Основними змінами є наступні:

- Пільгові умови сплати: якщо платник сплачує податкове зобов'язання протягом 30 календарних днів після отримання ППР (форми «Р» та «Д»), штрафні санкції скасовуються, а пеня не нараховується. Нове ППР при цьому не складається.
- ППР у разі ліквідації органу ДПС: нове рішення оформлює орган, який здійснює адміністрування податків, зборів та платежів платника.
- Оновлені форми ППР (додатки 1-30): уточнено підстави для надсилання ППР, уніфіковано структуру та формат інформації, змінено формат реквізиту «Призначення платежу».

Окрім того, змінами передбачені додаткові зручності для платників:

- Відображення інформації про судові та адміністративні оскарження, що вплинули на розмір узгоджених грошових зобов'язань.

-

Нагадаємо, що [з 01 січня 2026 року діятимуть нові розміри ставок судового збору.](#)

- QR-коди для швидкої та зручної сплати податків.

В ДПА наголосили на тому, що зміни спрямовані на спрощення адміністрування податків та зменшення фінансових ризиків для платників, особливо в умовах воєнного стану.

[Джерело](#)

04 У податківців є лише 24 години, щоб обмежити виїзд керівника боржника – Верховний Суд

Верховний суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного Суду поставив крапку у справі щодо накладення тимчасового обмеження на виїзд за межі України керівника підприємства-боржника. Суд [постановою від 15.01.2026 р. № 520/19145/25](#) підтвердив, що недотримання жорстких процесуальних строків податковим органом є підставою для повернення позовної заяви.

Північне міжрегіональне управління ДПС по роботі з великими платниками податків звернулося до суду з позовом проти комунального підприємства та його керівника. Податківці вимагали встановити тимчасове обмеження у праві виїзду за кордон для керівника підприємства, яке має податковий борг.

Головною проблемою стали строки звернення:

- податкову вимогу підприємству вручили ще 09.06.2016
- 240-денний строк для сплати боргу, після якого виникає право на звернення до суду, сплив 04.02.2017
- ДПС подало заяву до суду лише 18.07.2025 — тобто через 8 років після виникнення такого права.

Податковий орган стверджував, що строк звернення (24 години) слід рахувати не від дати вручення податкової вимоги, а з моменту прийняття рішення керівником ДПС про стягнення коштів, яке було ухвалене саме в день подання позову — 18.07.2025. Підприємство заперечувало, наголошуючи на пропуску строків. Також було зазначено, що керівника було звільнено з посади 26.11.2025.

Суд встановив чіткий алгоритм обчислення строків згідно з нормами п. 87.13 [ПКУ](#) та ст. 283, 289-2 [КАСУ](#):

1. Умова: Наявність боргу понад 1 мільйон гривень, який не сплачено протягом 240 днів з дня вручення податкової вимоги.
2. Строк: Право на звернення до суду виникає протягом 24 годин після спливу цих 240 календарних днів.
3. Висновок: Підставою для позову є саме факт несплати боргу у встановлений термін після вимоги, а не нове рішення керівника податкового органу про стягнення коштів.

Оскільки Управління звернулося до суду з величезним запізненням, Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а рішення попередніх інстанцій про повернення позову — без змін.

03

Новели законодавства

01 Розмитнення автомобілів в Україні стане цифровим

Правовою основою для впровадження нової моделі є [законопроект № 10380](#), що передбачає можливість подання електронної митної декларації через Дію і запровадження автоматизованої системи перевірки митної вартості.

Як формуватиметься ціна розмитнення? Митна вартість визначатиметься виключно на підставі об'єктивних технічних характеристик автомобіля, зокрема:

- марки та моделі;
- типу двигуна;
- його об'єму або відповідних характеристик для електроавтомобілів;
- рік випуску транспортного засобу.

За інформацією профільного Міністерства підхід мінімізує спори щодо достовірності заявленої вартості та зменшує кількість адміністративних і судових оскаржень дій митних органів. На основі даних митниці буде створено Базу даних митної вартості. Вона міститиме інформацію про ціни на нові авто, які проходили оформлення в Україні з 2007 року, а також всі вживані легкові автомобілі, зауважили в Мінцифри.

Що зміниться?

Для бізнесу та імпортерів транспортних засобів реформа означає підвищення прогнозованості митних платежів і зниження транзакційних витрат, пов'язаних із додатковими перевітками та коригуванням митної вартості. Водночас зникає можливість заниження вартості як інструменту податкової оптимізації, що вимагає перегляду існуючих моделей імпорту та контрактної документації.

З правової точки зору впровадження цифрового розмитнення змінює фокус судової та адміністративної практики з питань митної вартості. У разі ухвалення [законопроекту № 10380](#) потенційні спори можуть зміщуватися з оскарження дій митних інспекторів до питань коректності роботи інформаційних систем і наповнення Бази даних митної вартості. Для бізнесу це означає потребу в оновленні внутрішніх процедур комплаєнсу та перевірки ризиків при імпорті транспортних засобів.

Як це працюватиме?

В Мінцифри повідомили, що подати електронну декларацію для розмитнення можна буде в застосунку Дія, а весь процес розмитнення триватиме не більше години.

Алгоритм дій:

- Купівля авто за кордоном.
- Авторизація у Дії та введення VIN-коду. Система автоматично підтягує дані про авто та перевіряє заявлену митну вартість.
- Підписання митної декларації, яка формується автоматично.
- Оплата митних платежів просто в застосунку.
- Перетин кордону. Митний інспектор лише перевіряє документи та авто. Після - авто пропускають для подальшої реєстрації.

Текст законопроекту за посиланням: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/43430>

02 Податкові норми щодо операцій із неправомірною вигодою почали застосовуватися з 01 січня 2026 року

Державна податкова служба проінформувала, що з 01 січня 2026 р. в Україні застосовуються норми Податкового кодексу щодо виявлення та податкових наслідків операцій, пов'язаних із наданням неправомірної вигоди службовій особі, у тому числі іноземних держав.

Зміни запроваджено Законом № 4112-ІХ від 04 грудня 2024 року «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо врахування положень Рекомендацій Ради Організації економічного співробітництва та розвитку стосовно податкових заходів для подальшої боротьби з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях».

Нові правила діють з першого податкового (звітного) періоду, що починається з 01 січня 2026 року, а саме:

- для платників податку на прибуток із квартальним, піврічним або річним звітним періодом — з I кварталу 2026 року;
- для платників із річним податковим періодом — зі звітного 2026 року.

Зміни, зокрема, передбачають:

- заборону врахування платником витрат для цілей оподаткування за операціями, пов'язаними з наданням неправомірної вигоди посадовим особам;
- можливість самостійного коригування податкових зобов'язань платником у разі виявлення таких операцій;
- надання контролюючим органом повідомлень НАБУ про обставини (факти), виявлені під час документальних перевірок, які можуть свідчити про надання неправомірної вигоди службовій особі іноземної держави, а також інформування про це платника податків;
- проведення документальних позапланових перевірок платників податків, щодо яких ухвалено обвинувальний вирок суду про надання неправомірної вигоди, якщо такі дії могли призвести до зменшення об'єкта оподаткування та/або заниження податкових зобов'язань;
- збільшення фінансового результату до оподаткування на суму витрат, щодо яких відповідно до законодавства встановлено, що вони були здійснені з метою надання неправомірної вигоди.

Відповідні норми застосовуються згідно з пунктом 74-1 підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу та набрали чинності після:

- оприлюднення на офіційному веб-сайті НАБУ переліку обставин (фактів), що можуть свідчити про здійснення операцій з метою надання неправомірної вигоди службовій особі іноземної держави (наказ НАБУ від 01.07.2025 № 101);
- затвердження порядку інформаційної взаємодії між ДПС і НАБУ щодо надання інформації про виявлені обставини (факти), що можуть свідчити про здійснення операцій з метою надання неправомірної вигоди службовій особі іноземної держави (спільний наказ Мінфіну та НАБУ від 03.10.2025 № 506/147).

[Джерело](#)

04

Новини для бізнесу

01 Розширено перелік та продовжено дію пільг зі сплати митних платежів при імпорті деяких товарів оборонного призначення

26 грудня 2025 року набирають чинності Закони України, прийняті з метою сприяння підвищенню обороноздатності та вирішення проблем з енергозабезпеченням країни, спричинених воєнною агресією рф.

Зазначеними законами:

1. Доповнено перелік товарів, що ввозяться на митну територію України зі звільненням від ПДВ, кінцевим отримувачем яких є правоохоронні органи, Міноборони, ЗСУ та інші військові формування — до цього переліку включено симулятори бойових дій, що класифікуються у товарній підкатегорії 9023 00 80 00 згідно з УКТ ЗЕД;
2. Розширено виробничі процеси щодо товарів, які звільняються від оподаткування митними платежами при ввезенні на митну територію України розробниками й виробниками безпілотних літальних апаратів (дронів), машин механізованого розмінування, активних засобів протидії технічним розвідкам. Надано можливість ввозити такі товари з податковою пільгою не тільки для виробництва чи ремонту товарів оборонного призначення, але й для їх модернізації;

3. Врегульовано питання зміни цільового використання імпортованих виробниками товарів, які:
- визнані непридатними для використання як окремо, так і у складі готового виробу (у тому числі через невиправний, остаточний брак у виробництві, ремонті чи модернізації) – за умови підтвердження їх списання або видалення (знищення);
 - були знищені або безповоротно втрачені внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили – за умови документального підтвердження факту такої аварії або дії обставин непереборної сили;
 - виробник відмовився використовувати за цільовим призначенням, сплативши митні платежі або здійснивши вивезення цих товарів за межі митної території України;
4. Продовжено термін дії податкових пільг:
- до 2027 року – для БПЛА, прицілів, тепловізорів, антидронових рушниць тощо, що ввозяться (пересилаються) в Україну підприємствами і громадянами;
 - до 2029 року – для гідравлічних турбін, вітроенергетичних генераторів та іншого обладнання для енергетики, що відновлюється.

02 Ліцензування експорту та імпорту товарів: які зміни передбачені у 2026 році

Кабмін України щорічно затверджує переліки товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та обсяги квот.

Проектом постанови «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2026 рік» посадовці пропонують затвердити переліки товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2026 рік, зокрема, запровадити:

- ліцензування та квотування експорту палива рідкого (мазуту), газу природнього українського походження, лісоматеріалів необроблених, золота, срібла, брухту дорогоцінних металів, електричних та електронних відходів та брухту, що використовуються переважно для видобутку дорогоцінних металів, брухту чорних та кольорових металів, згідно з додатком 1 до проекту постанови;
- ліцензування експорту, імпорту контрольованих речовин (озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів), товарів та обладнання, що можуть містити контрольовані речовини (озоноруйнівні речовини та фторовані парникові гази), згідно з додатками 2 і 3 до проекту постанови;

- ліцензування експорту окремих товарів (аграрної продукції) до Республіки Болгарія, Румунії, Словацької Республіки, Угорщини та Республіки Польща, згідно з додатком 4 до проекту постанови;
- ліцензування та квотування експорту з України до держав-членів ЄС цукру, згідно з додатком 5 до проекту постанови.

Проектом постанови, розробленим на виконання ст.16 Закону «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. № 959-XII також передбачається, що:

- не використані у 2025 році суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності ліцензії на експорт (імпорт) товарів, визначених у постанові КМУ «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2025 рік» від 24.12.2024 р. №1481, дійсні до 1 березня 2026 року, якщо інше не передбачено відповідними міжнародними договорами України;
- для митного оформлення товарів, які навантажуються навалом та експорт (імпорт) яких ліцензується, гранична різниця фактичного значення їх вартості, кількості або ваги не може перевищувати 5% значення, зазначеного у відповідній ліцензії.

03 Кабмін запровадив нульову експортну квоту на брухт чорних металів

Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про нульову експортну квоту на металобрухт та стратегічну сировину для металургійної промисловості на 2026 рік.

Відповідна норма закріплена в постанові № 1795 від 31 грудня 2025 року «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2026 рік».

Зокрема, нульові квоти встановлено на:

- відходи та брухт чорних металів (код 7204 УКТЗЕД),
- шихтові зливки чорних металів,
- відходи і брухт міді (код 7404 00),
- електричні та електронні відходи для видобутку дорогоцінних металів (коди 8549 21 00 00 та 8549 29 00 00).

Мета рішення – стимулювати внутрішню переробку стратегічної сировини, створювати робочі місця та надходження податків всередині країни, а не вивозити її за кордон.

04 З 01 січня 2026 в Україні зросли акцизи на всі види пального

Відповідний закон президент Володимир Зеленський підписав 1 вересня 2024 року.

Від початку Нового року імпортери пального будуть змушені сплатити акциз на кордоні за новими ставками. На бензин ставка зросла з €271,7 до €300,8 євро за 1000 л, на дизельне пальне — з €215,7 до €253,8 за 1000 л, на скраплений газ — з €193 до €271 за 1000 літрів.

Відповідний закон був ухвалений, щоб вирівняти мінімальний розмір ставок акцизів на пальне в Україні та ЄС. Він передбачає встановлення графіку щорічного збільшення акцизного податку на різні види пального до 1 січня 2028 року. Остаточна ставка акцизу на бензин складатиме €359, на дизпальне — €330, на газ — €277.

Нагадаємо, що під час ухвалення цього закону в парламенті, а також на паливному ринку тривали запеклі суперечки навколо розміру акцизу на скраплений газ. Відповідно до європейської директиви мінімальний розмір становить €125 за 1 000 кг (орієнтовно €68 за 1 000 л). У першому читанні Верховна рада провалила голосування за урядовий законопроект та ухвалила альтернативний, що передбачав максимальну ставку акцизу на пропан-бутан у розмірі €70 за 1000 л. Але в другому читанні парламентарі схвалили правку, яка підвищила розмір ставки до рівня, яку раніше пропонував Кабмін.

05 ДМС навела підсумки товарообігу України за 2025 рік

За результатами 12 місяців 2025 товарообіг України становив \$ 125,1 млрд. Лівову частку цього показника становив імпорт, на який витратили \$84,8 млрд.

Протягом 2025 року в Україну імпортували товарів на суму \$84,8 млрд, а експортували — на \$40,3 млрд. При цьому оподаткований імпорт становив \$64,3 млрд, що становить 76% загальних обсягів імпортованих товарів. Податкове навантаження на 1 кг оподаткованого імпорту у січні - грудні 2025 року становило 0,52 дол/кг.

Країни, з яких найбільше імпортували товарів до України:

- Китай — \$19,2 млрд;
- Польща — \$7,9 млрд;
- Німеччина — \$6,6 млрд.

Експортували з України найбільше до:

- Польщі — на \$5,0 млрд;
- Туреччини — на \$2,7 млрд;
- Німеччини — на \$2,4 млрд.

У загальних обсягах ввезених у 2025 році товарів становили такі категорії товарів:

- Машини, устаткування та транспорт — \$34,1 млрд. При митному оформленні зазначених товарів до бюджету сплачено 207,8 млрд грн, що складає 29% надходжень митних платежів;
- Продукція хімічної промисловості — \$12,5 млрд. При митному оформленні зазначених товарів до бюджету сплачено 97,8 млрд грн, що становить 14% надходжень митних платежів;
- Паливно-енергетичні — \$10,5 млрд. При митному оформленні зазначених товарів до бюджету сплачено 214,8 млрд грн, що становить 30% надходжень митних платежів.

До трійки найбільш експортованих з України товарів увійшли:

- продовольчі товари — \$22,5 млрд
- метали та вироби з них — \$4,7 млрд
- машини, устаткування та транспорт — \$3,6 млрд

За 12 місяців 2025 року при митному оформленні експорту товарів, на які встановлене вивізне мито, до бюджету сплачено 1,53 млрд грн.

06 Змінюється порядок сплати митних платежів громадянами

З 01 січня 2026 року громадяни сплачуватимуть митні платежі для проведення митного оформлення товарів за єдиним адміністративним документом на казначейський рахунок Держмитслужби, а не на депозитний рахунок певної митниці.

31 грудня 2025 року, відбулось офіційне опублікування змін до Порядку обліку та перерахування до державного бюджету митних та інших платежів, які вносяться до/або під час митного оформлення, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 1.11.2017 № 898. Нововведення стосується механізму сплати громадянами авансових коштів для проведення митного оформлення товарів із використанням єдиного адміністративного документа (митна декларація), у тому числі при ввезенні транспортних засобів.

Громадянам більше не потрібно буде сплачувати митні платежі на рахунки обраної митниці окремо. Необхідна сума митних платежів буде зараховуватись на єдиний казначейський рахунок Держмитслужби. При цьому, митне оформлення товарів може здійснюватись у будь-якій митниці на вибір.

Звертаємо увагу, що враховуючи особливості роботи Державної казначейської служби України в період завершення бюджетного року, сервіс обміну інформацією по єдиному рахунку буде відключений до 1 січня 2026 року, тому облік та зарахування коштів громадян, а також формування документів щодо списання та перерахування митних платежів фактично здійснюватиметься починаючи з 2 січня 2026 року.

07 Атаки на порти Великої Одеси та Дунаю погіршили експортні можливості України

За повідомленням Всеукраїнської аграрної ради (ВАР) атаки на порти вже мають відчутні наслідки для аграрного сектору. Він уточнив, що через посилення атак у грудні-січні показники експорту агропродукції різко погіршилися. Виробничі показники агросектору залишаються потужними, але аграрії втрачають доходність.

«У 2025 маркетинговому році в Україні зібрано понад 58 млн. тон зернових та близько 17,7 млн. тон олійних культур. Це хороший результат, але без стабільного експорту ці обсяги перетворюються на додаткові витрати для аграріїв на зберігання. Україна не вийшла на заплановані показники експорту, що означає втрату валютної виручки та доходів господарств», зауважили у відомстві.

Також такі умови негативно впливають на своєчасне фінансування товаровиробників під підготовку до нової посівної кампанії.

«Через ускладнення логістики, додаткові витрати на страхування та падіння доходів багато господарств відчувають дефіцит обігових коштів. Зменшується кінцева ціна, яку отримує виробник, і це напряду впливає на його готовність до весняної кампанії. Собівартість посівної 2026 року може зрости приблизно на 15% порівняно з попереднім роком» підкреслили у ВАР.

08 Maersk частково повертається до Червоного моря і Суецького каналу

Данська судноплавна компанія Maersk оголосила про відновлення одного зі своїх сервісів через Суецький канал уже наприкінці січня, що може сигналізувати про поступове завершення тривалих перебоїв у світовій торгівлі, спричинених атаками хуситів у Червоному морі.

Першим у поетапному поверненні стане щотижневий маршрут MECL між Близьким Сходом, Індією та східним узбережжям США, запуск якого запланований з 26 січня. На тлі новин акції Maersk впали більш ніж на 5%, що відображає очікування зниження фрахтових ставок у разі відновлення коротшого маршруту між Азією та Європою.

09 Румунія придбала порт Джурджулешти в Молдові

Уряд Румунії офіційно оголосив про завершення угоди з придбання у ЄБРР 100% акцій компанії Danube Logistics, приватного оператора порту Джурджулешти. Влада Молдови підтвердила законність угоди та наголосила, що вона не стосується державної землі й державного порту. Остаточне затвердження ціни очікується 11 лютого 2026 року.

Румунія планує інвестувати понад 24 млн євро в модернізацію порту з метою інтеграції Джурджулешти в румунську логістичну мережу та посилення ролі регіону в транспортних коридорах Дунаю й Чорного моря.

Джерела

01 <https://jurliga.ligazakon.net/>

02 <https://bank.gov.ua/>

03 <https://customs.gov.ua/>

04 <https://dengi.ua/>

05 <https://www.pwc.com/ua/>

06 <https://tax.gov.ua/>

07 <https://news.dtkk.ua/>

08 <https://www.bbc.com/>

09 <https://minprom.ua/>

10 <https://minfin.com.ua/>

Done

**З повагою, ваш
надійний партнер**